

Előfizetési árak:

Égész évre	-----	12 frt.
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy hóra	-----	1 "
--- Egyes szám 4 kr. ---		

Kiadóhivatal:
Pleissz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkáinak eljuttatására vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztési Iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szerkesztéséről, illetőleg
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
azonkívül az összes hirdetői
irodáknál.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Az alispánválasztáshoz.

Nagybecskerek, szeptember 6.

(X) Ámbár a politikával foglalkozók-
nak elég dolgot adna például az állami
anyakönyvvizetés vagy a polgári ház-
asság, ők jobbnak látják az alispánválasz-
tást újból előírni és többé kevésbé
érdekes nézeteiket szobán és írásban a n.
é. t. cz. közönségnek feltálatni. Egy es-
tet kivéve, amikor az alispánválasztás
idejéhez hozzászóltunk, eddig nem tar-
tottuk szükségesnek a kérdés sze-
mélyi oldalát érinteni, de ha már me-
gyszerre tárgyalják a kérdést, mi sem
akarunk mellette közönytölni.

Nem szorul magyarázatra, hogy oly
rendkívüli viszonyok között még nem vá-
lasztottak alispánt, mint ezáltal Torontál-
megyében. Egészen eltekintünk attól, hogy
a közszájon forgó jelöltek mindegyike ha-
talmas párttal rendelkezett s így rendes
körülmények között okvetlenül „érdekes“
választásra lett volna kitalálásunk. Amde vá-
ratlanul fordulat állott be. A korteskedő
pártokkal együtt minket is kínosan meg-
lepett a belügyminiszternek egy rendelete,
mely Poroszkay Bélát a megye főügyé-
sége ellen, ki az alispáni székre aspirálók
egyike, a Maleniczka testvérek gondnoka
szamádasainak megvizsgálásából kifolyó-
lag, ügyét elintézték, marasztaló ha-
tározatot hozott és a vagyoni felelősé-
get kimondta.

Bármennyire is tiszteljük Porosz-
kay Bélát, ki úgy tudományos készült-
ségénél mint személyes tulajdonainál fogva
meltán megérdemli azt a közkezdveiséget,
melyvel dicsekedhetik, mégsem habozunk
kijelenteni, hogy az ügy mai állása mellett

Poroszkay alispánválasztását teljes
lehetetlenségnek tartjuk. A megye
közönségének bizalma kétségkívül érdemes
férfiura esnék, ha az ő neve kerülne ki
győztesen az urnából, mindazonáltal joggal
kérdendő mindenki, vajjon nem akad-e
nagy vármegyében olyan férfi is, kit felet-
tes hatósága nem büntetett súlyos mulasz-
tás miatt? S vajjon lehet-e az egy vár-
megye alispánja, ki a vármegyével esetleg
peres viszonyba is kerülhet?

Ettől a nézetünktől az sem tántorit-
el, hogy most egyes lapok úgy tesznek,
mintha az említett fegyelmi ügynek az
egész alispáni kérdéshez semmi köze sem
volna. A „Torontáli Közlöny“ tegnapi
száma például így nyilatkozik:

Minden kétséget kizáró forrás után
közheljük, hogy az irányadó körök-
ben osztatlanul ez a felfogás uralkodik
(t. i. hogy Poroszkay pártja nem adja fel
a jelöltséget), miből bátran levonhatjain-
denki a felmerült incidensből azt a
következtetést, hogy a Poroszkay jelöl-
tsége most kedvezőbb mint valaha, mert
a fegyelmi ügy elintézetlen volta jelölé-
sét és megválasztását nem fogja akadá-
lyozni.

Nem képzelhetünk egyebet mint
azt, hogy a nevezett lapíró, kit ezen si-
került próklamáció után bátran megisz-
telhetünk „a kis humorista“ címmel,
megakar bennünket tréfálni. Mi ugyan nem
rendelkezünk amolyan „kétséget kizáró
forrásokkal“, mert hiszen a költő is azt
tartja, hogy addig tévedünk míg csak élünk
és mi tagadás benne „az irányadó körök“
felfogását sem ismerjük oly kitünően mint
a kolleka, de már azt kimerjük mondani
— persze csak mint szerény nézetünket, —

hogy az a bizonyos jelöltség már állt
kedvezőbben is, mint mostanában és da-
czára kétséget kizáró forrásaink hiányá-
nak, arról biztosíthatjuk a „T. Közlöny“
hogy addig amíg Poroszkay fegyelmi ügye
elintézve nincsen, az ő jelölése nagyon is
kétséges.

Aligha tévedünk mikor azt állítjuk,
hogy az eféle híresztelésekkel rossz szol-
gálatot tesznek az ügynek. Mert mi Porosz-
kayt önézetes embernek ismerjük, ki is-
merve az állami hivatalnokokról szóló tör-
vényes intézkedést, büntetésének sulya alatt,
maga sem lépne fel alispán jelöltnek amed-
dig az ő ügye tisztázva nincsen. A megye
főügyésze egy terjedelmes, nagy gondnal
megírt memorandumban meggyőző hangon
czafolja az eiteue felhozott vádakát s
a rosszul informált belügyminisztertől
felebbezett a jobban informálandó belügy-
miniszterhez. Nem érezzük magunkat hi-
vatva ítéletet mondani a felett, vajjon
csakugyan terhelik-e a főügyészt azok a
mulasztások, melyekért oly súlyosan lakol,
de nézetünk szerint csak akkor jöhet Por-
oszkay újból kombinációba, ha a belügymi-
niszter is megtudja győzni, hogy csakugyan
olyanokért vonatott felelősségre, melyek
fegyelmi vétségeknek nem minősíthetők.

Várjuk be a miniszter döntő szavát,
aztán — korteskedjünk.

Bolgár szerb perszonál-unió. A félhiva-
talo Videlo folytatólag közli szófiai levelezője-
nek fejtegetéseit, melyek értelmében bolgár elő-
kelő körökben Sztambulov elhunyt daczára
mégis folyton foglalkoznak a Bulgária és Szer-
bia közti perszonál-unió eszméjével. Az eszme-
csere szerint a két ország közt a hadügy és
pénzügy közös alapon szerveztetnék. Bulgária és

A „TORONTÁL“ TÁRCSÁJA.

Herkules a válaszuton.

Irtá: Hevessi Jenő.

Néhány nappal karácsony előtt történt.
Szerkesztőm rám meresztette zavaros színű
szemeit és kiadta a szigorú parancsot.
— Borongó ur, irjon tárczát!
En is, habár akkor nem voltam szerkesz-
tő, ijedten meresztettem ki a szemeimet.
— Tarczát irjak? — hebegtem.
— Igen. Meg pedig egy fél óra alatt. A
mettőr várja már a kéziratot.
— Tarczát egy fél óra alatt? — kérdém
újból, elhűlve ezen a szokatlanul szigorú paran-
cson.

— Nos és talán ön nem is volna képes
erte? Ön, egy Borongó?
— De kérem, — vetém ellen, — mi az isten-
nyilatból irjak en egy jó tárczát, mikor nincs
egy egészséges gondolat sem az agyamban?
— Hat irjon rosszat csak irjon,
Felsőhajtottam. Eszembe jutott egy ször-
nyű gondolat.
— Bántja valami a szívet? — kérdezte
résztvevő a szerkesztőm.
— Igen, egy bus elégia.
— Menjén a pokolba a ön bus elégijával.
Kell is nekem az ön verse! Nekem tárcza kell,
nem límonádé.

Tekintetem e perczen véletlenül lapunk
főmunkatársára, az oltóra tévedt. A szerkesztő
észrevette.

— Csupán eredeti dolgozatokat veszek fel
a karácsonyi számra. No de lásson hozzá, Boron-
gó ur, a kitűzött határidő veszedelmesen közelit.
— Hát miről irjak, mikor nem tudok semmi

érdekeset? Vagy arról irjak talán, hogy már két
hónap óta nem kaptam fizetést.

— Borongó ur, ön nagyon prózai férfi.
Onnek mindig olyan megvalósuló hatlan tervei van-
nak! Irjon a szerelimből, ha másról nem tud...
— Nem vagyok szerelmes. Dühös vagyok!
— Annál jobb. A dühös újságíró mindig
jobb tárczát tud írni, mint a szelid újságíró.
— De én lehető legdühösebb vagyok!

— Még jobb. A dühös újságíró feldühöd-
pillanatában mindenfélét összeír; vezércikket,
tárczát, apróságot, újdonságot, kritikát. Ön kezd-
je a tárczán.

— Uram, legyen kegyelmes irántam! Te-
kintse leendő gyermekeimet és ne kívánja, hogy
ebben a felig berugott állapotban még tárczát is
irjak!

— Mit? — kiáltá a szerkesztőm — ön be-
van rugva?!

— Sajnos, igen.

A szerkesztő szinte magánkívül borult a
nyakamba.

— Oh, hisz ez pompás, kitűnő remek.
Egy dühös író, aki még hozzá be is van rugva?!

Nagyszerű! Barátom, ön szerencsés fickó.
— De kérem...

— A magyar újságírók közönség két
hétig csupán az ön tárczájáról fog beszélni. Egekig
fogják önt magasztalni! Meg lesz alapítva a
jövője!

Ez az utolsó érv hatott. Megtörtén hebeg-
tem:

— Legyen meg az ur akarata... Egy
félóra mulva meglesz... Elküldhetnek érte...

— Tudtam, tudtam, — dörzsölte örmé-
ben a kezeit az én szigorú szerkesztőm.

Es hozzáfogtam a tárcza írásához. Egyik
betűt a másik után vetettem a hosszú „kutyá-
nyelvekre.“

Irtam gyorsan, lélekszakadva. Az izzadtság
csak úgy csurgott homlokomról.

Egyszerre beállított az újságírók réme, a
szedőinas.

— Kérek kézirát. A mettőr ur nem tutsz
összeállítani a lapot.

— Jól van Hansi, mindjárt meglesz. Addig
új oda a sarokba és halgass.

Hansi a sarokban ült, én pedig gyorsan
irtam tovább.

Epen midőn bő ömet utólérték üldözői a
válaszuton, toppant be a szerkesztőm, vigan fü-
tyüreszve a Tarara-bumm dyeit.

— No, készüle a tárcza?

— Mindjárt készen is lesz.

— Helyes. Gyujtson rá.

— Mire?

— Furcsa. Hat a szivarjára.

— Sajnálom, de a fizetésemből nem telik
szivarra.

— Már megint a régi nótát fujja? Borongó
ur, ön javithatlan fickó. Gyujtson rá az
enyemből.

— Köszönöm.

— Mi lesz a tárcza címe?

— „Herkules a válaszuton.“

— A cím igen érdekes. Csak a tartalma
ne legyen komisz.

— Ennel a szivarnál semmiesetre sem lesz
komiszabb.

— Ajándék csikónak nem nézik a fogát.
Különbén irhat vezércikket is, ha akar, a rossz
szivarokról.

— Hogyisne! Talán azt is a karácsonyi
számra?

— Miért ne? A cikk alá odairja a nevét.
Bizton hiszem, hogy az ön kedveért a miniszter
rögtön jobb Wekeréket hoz forgalomba.

— A hívők a mennyek országa. En nem
hiszem.

A hivatalos melléklet 181. számával.

Szerbia igyekeznének visszacsatolni mindama részeket, melyek annak előtte hozzájuk tartoztak és egyáltalában a Balkánon oly államot teremteni, mely teljesen független lenne és megfelelne azon elvnek, hogy a Balkán a balkán államoké legyen. — Egyelőre azonban még egy kérdés van mely mindenestre utját állja az eszme létesítésének. Felmerült ugyanis a kérdés: az önálló és független szerb király lehet-e egy személyben fejedelme Bulgáriának, mely a török szultánhoz vazallusi viszonyban áll.

HIREK.

Tájékoztató.

Szeptember 9. közg. biz. ülés.
Szeptember 15. A nagybecskereki sakkör közgyűlése.
Szept. 22-én Lótenyészési díjosztás Franczfeld.
Szept. 27-én Lótenyészési díjosztás Nagy Kikinda.
Október 7. Lóverseny.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schubert házában van.

— **Erzsébet főhercegnő születésnapja.** Az elhunyt trónörökös kis leánykájá, Erzsébet főhercegnő, tegnapelőtt töltötte be tizenkettedik évét. A laxenburg kastélyban, a hol a kis főhercegnő időzik, tegnapelőtt ebből az alkalomból szükebbkörű családi ünnepély volt, a melyre Stefánia özvegy trónörökösné is megérkezett külföldi utjából. A számtalan ajándék között, a melyeket a kis főhercegnő kapott, különösen megörvendeztette egy fiatal, alig hat hónapos kis zerge, a mely a reggeli vonattal érkezett Mürzstegből, a nélkül, hogy a feladója ismeretes lenne. Az eredeti ajándék nyakába egy levélke volt kötve, a melyben az ismeretlen ajándékozó tudatja, hogy a zergét alig néhány hetes korában fogták és azóta szopóüvegen át táplálták. Az értékes ajándékok halmaza hidegen hagyta a kis főhercegnőt, a ki mindig csak a kis zergével akar játszani.

— **Polgári- és kereskedelmi iskolánk.** A helybeli áll. polg. fiu és felső kereskedelmi iskolába a mai napig 257 tanuló iratkozott be, mely számból 42 a felső kereskedelmi alsó osztályába fog járni. A kereskedelmi iskolai tanulók létszáma tehát már is meghaladta a törvényes számot. Mindkét szám fényes bizonyíték arra, hogy ez iskolákra mily nagy szüksége van városunk s megyénk lakosságának. A tanévet tegnap nyitotta meg a tanári kar élén Steinbach Antal kir. tanácsos és tanfelügyelő, a kit méltó büszkeség és megelégedés töltött el, mert ez általa nagy ügyszeretettel, gondnal és kitartással megteremtett intézetek valóban az ország legnépesebb iskolái között foglalnak helyet.

— No de irjon. Valami tragikus módon fejezze be a tárczát.
— Golyót röpitsek Herkules agyába?
— Nem. Az nagyon közönséges halál.
— Vízbe ugrassam?
— Az sem helyes megoldás. Egy bibliai hőst másképp kell kivégezni.
— Mérget itassak meg vele?
— Ne tegye. Az orvosok mindjárt gondoskodnak az ellenszerről.
— Hát akkor mi az isten csudáját csináljak vele?
A szerkesztőm néhány pillanatig gondolkodott. Aztán hirtelen elém állott.
— Meg van. Ittason meg vele két liter valódi spirituszt és gyujtsa meg.
— Herkulest?
— Ejh, dehogy. A spirituszt!
— De hisz akkor összeégetem a torkát!
— Nem tesz semmit.
— Herkules jajgatni fog fájdalmában.
— Hadd jajgasson. Mit törődik ön az ő ordítózással?
— De kérem, a közönség figyelmesélesz reá.
— Vezesse ki a puszta. Ott nem fogja senki hallani jajveszékését.
— Jól van. Legyen szerkesztő ur akarata szerint.
Irtam gyorsan tovább és dühösen szidtam magamban a szelelni nem akaró szivaromat.
Egyszerre elém áll a szerkesztő.
— H-l van most Herkules?
— Kint a mezőn.
— Mit csinál?
— Bujdosik üldözői elől.
— Megtalálják az éhenkórászok?
— Ast még nem tudom.

— **Leütötte a feleségét.** Fenyvesi Pál, az Amerika negyedben lakó hajós ember régóta feszült viszonyban élt a feleségével. Az asszony magukhoz vette első férjétől való leányának 9 éves fiát, ezt azonban nem szívesen nézte a férje, mert ugymond, ő elzavarta hazulról, az asszony kedvéért a saját fiát, következésképpen nem tűr meg idegent a házában. E miatt aztán örökös volt köztük a csivakodás. Tegnap rövid szünet után ujult erővel tört ki a férjből a gyerek iránti gyűlölet, a mit fokozott az is, hogy kora reggeltől fogva itta az erős rumot. Később elment dolgozni, de délután visszajött és odalépett az udvaron mosó asszonyhoz. Felkapta az ölébe és bevitte a fűszekébe. Az asszony kiszakította magát a holt-részeg ember öléből karjai közül és kirohant az udvarra. A férje utána ment és ismét becipelte a kamrába. Erre már figyelmesek lettek a házbeliek is, közeledni azonban senki sem mert, de nem is akart hozzájuk. Egyszerre csak hallani lehetett az asszony éles-sikolyát: Agyon akarsz ütni a baltával? A másik perczben aztán kirohant a vérrel elborított nő, nyomában rohant a férj, a ki gyorsan bezárta az ajtókat, meg a kaput. Az asszony az egyik lakó szobáján keresztül futva eljuthatott az utcára és volt még annyi ereje, hogy eljuthatott a szomszédos kaszárnyában tartozkodó Krahl ezredorvoshoz, a ki bevarrta a fején ejtett hatalmas sebet. Visszamenet azonban már elhagyta az ereje és összeroskadt. Később aztán beszállították a kórházba, a férjét pedig egyelőre a csendőrség vette pártfogásába.

— **Elhunyt pápai kamarás.** Szőregyh község agg plebánosa Radics Pál, aki nemrég huszezer forintos adományt tett egyházi célokra tegnapi meghalt. A 82 éves aggastyánt aki 55 év óta volt áldozó pap, hirtelen támadt bete ség ölte meg ma hajnalban, nagy gyászba ejtve a csanádi esperesség papságát, melynek nestora volt. Hívei szerették a rendkívül takarékos agg papot, aki pápai titkos kamarási rangja mellé csak nemrég kapta meg a szentszéki ülnöki címet is. Temetése ma délelőtt ment végbe Szőregyben. Haláláról az esperesi kerület papsága a következő gyászjelentést adja ki:

A csanádi esperesség róm. kath. papsága úgy a maga, mint a rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, hogy nagyságos és főtisztelendő Radics Pál aranyimés áldozó pap, pápai titkos kamarás, szentszéki ülnök és szőregyi plebános folyó hó 4-én reggel 8 órakor rövid szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után élete 83 ik, áldozó papsága 55 ik évében az Urban elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 6-án délelőtt 9 órakor tartandó gyászmise után fognak a szőregyi temetőben a boldog föltámadásig nyugalomra tétetni.

— Ne engedje. Bujtassa el egy sűrű bokorba.
— Elbujtattam.
— Nem látja őt senki?
— Senki.
— Jól van. Vegye elő a spirituszt.
— Majd később.
— Miért e halogatás?
— Hadd tépelődjek alóbb a legyőzött hős az öngyilkosság eszméje felett.
— Derék Herkules . . . Issza már a spirituszt?
— Igen. Fanyar pofával.
— Nem tesz semmit. A fő az, hogy megigya az egészet.
— Megitta.
— Jól esik neki?
— Nem mondhatnám. Szörnyen forgatja a szemét tőle.
— Csak hadd forgassa. Most pedig gyorsan elő a gyufával.
— Igen ám, ha volna nála.
— Muszáj lenni. Tegyen a köntösébe néhány szálat . . . Benne van már?
— Igen.
— No most gyujtsa meg.
— Nem lehet. Nagyon fuj a szél.
— Egy irónak minden lehetséges. Állítsa meg.
— Megállítottam.
— Elült a szél?
— Tökéletesen.
— Szélcsnd van?
— Igen. Gyönyörű idő van. A pacsirta vigan énekel a bokrok közt.
— Helyes. Most a legjobb alkalom. Gyujtsa meg hamar a gyufát és nyelje le.

— **Mikor a lány esküldős.** A barátja pajkosságának esett áldozatul Zomborban egy csinos leány. Major Erzsébetnek hívják a szerencsétlen teremtést, ki — mint zombori tudósítónk írja — egy Markusz Linka nevű leánnyal együtt ment el az utszéli szivattyuskuthoz. Markusz az egész uton csintalankodott és dévajkodott Major Erzsébettel. Mikor a kuthoz értek és Major vizet akart önteni a korsójába, Markusz Linka elkezdte őt csiklandozni. Major Erzsébet el akart szaladni, de megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy a gyráz-kódást szenvedett és néhány óra mulva meghalt.

— **Vadászserencsétlenség.** Váczhartyánban — mint nekünk írják — sajnálatos bal eset történt egy vadászaton. Rudnay József pestmegyei földbirtokos a vejevel, Andreánszky Gábor orsz. képviselővel foglyokra vadászott. Rudnay a völgyben állt, mialatt veje a foglyokra lőtt, de oly szerencsétlenül, hogy a sörétek Rudnay arcába furódtak. Andreánszky ijedten dobta el a fegyvert és apósának a segítségére sietett. A sörétek szerencsére a szemeket nem érték.

— **Szárazság.** A huzamosabb idő óta tartó száraz időjárás már megint sok bajt okoz. Az eső nagyon ritka vendég már hetek óta a harmat nem elégséges a késői kukoriczára, amely a tartós szárazság következtében megromlik. A legelő is veszedelemnek van kitéve, a fü elszárad a nagy melegben s ennek a legelő jószágállomány adja meg a kárát.

— **Vasuti ügyek.** Temes vármegye törvényhatósági bizottságának tegnapi rendkívüli közgyűlésében a temesvár-nagyszentmiklósi h. é. vasut részére annak idején megszavazott 100 000 frtnyi segély 75%-a azaz 75 000 frt folyóvá tétetett; a zsebelybókai vasut segélyezési összegéből pedig 50%, azaz 36,000 frt. — Vasuti igazgatósági tagoknak megválasztottak a temesvár-nagyszentmiklósi vasúthoz Mayer Károly vármegyei főjegyző, dr. Telbisz Imre és Dobó László. A temesvár-módsosi vasúthoz pedig Szuló Ernő, Jaszszszky Béla és Kovács Gyula.

— **Véletlenül agyonlőtt ügyvéd.** A fő honvédegyalozred 3 ik zászlóalja — mint nekünk írják — most tartja a gömörmegyei Jolsván őszi gyakorlatait és ezen alkalomból két losoncai ügyvéd is bevonult a fegyvergyakorlatra. Dr. Keszler a lakत्या egyik szobájában beszélgetett társaival, miközben egy keze ügyébe eső Manlicher-fegyverrel kezdett játszadózni. Egyszerre hatalmas durranás reszkettette meg a levegőt és a következő pillanatban dr. Weisz szíven találva, holtan esett össze. A katonai hatóság vizsgálatot indított meg annak kiderítésére, hogy miképen került az éles töltény a fegyverbe, dr. Keszler pedig egyelőre vizsgálati fogságba helyezték.

— En?
— Dehogy! Herkules.
— De hiszen az már lenyelte!
— Nagyon jó. Ege már a gyomrában?
— Még nem.
— Kár. Miért késik?
— Nem volt valódi a spirituszt.
— Atkozott szeszmonopólium! De talán mégis meg fog benne gyuladni?
— Meg.
— No hála istennek! Mit csinál most Herkules?
— A gyomrát fogja és szidja a regálbérlet.
— Csak hadd szidja. Annak ugy sem árt meg semmi.
Gyorsan irtam tovább. A szerkesztőm pedig dudolgatta magában kedvenz nótáit.
— No, él e még Herkules?
— Vonaglik. Hosszu körmeivel a földet vágja.
— Pompás helyzet. Sokáig fog a haldoklása tartani?
— Öt elsőpercz és kilencz másodperczig! Már alig tud mozogni.
— Helyes. Minden jóra való öngyilkos gyorsan hal meg. Mit csinál most az amicze?
— Most még egyet rug.
— Az utolsót?
— Azt hiszem, igen.
— Akkor béke poraira . . . Többet ne törődjék vele.
Azzal odafordult a szundikáló Hanszhoz:
— Nesze, kölyök, vidd a — késiratot!

— **A körtelapás áldozata.** A bezdáni kincstári erdőben egy 15 esztendőös subanca, Szieber Antal néhány barátjával elment a vadkörtét lopni. Az erdőőr, Schreiner Mihály, ki éppen akkor az erdőben járt, észrevette az apró tolvajokat és elriasztotta őket. A fiuk egy darabig szaladtak, de aztán, mikor látták, hogy az erdőőr már nem követi őket — mint topolyai tudósítónk írja — megálltak és ismét kezdték a körtefákat dézsmálni. Az erdőőr meglátta őket és ismét feljök szaladt. A kis tolvajok, kik idejekorán észrevették a jöve telét, ismét megugrottak. Az egyik elszaladt, a többiek pedig a bokrokban bujtak el. Schreiner futásközben eleset és fegyvere elsült. A golyó megölte az egyik bokorban elbujt 14 éves Szieber Antalt. Schreiner önként jelentkezett a csendőrségnél.

— **Kaszinó kert.** A kaszinó udvara ugyan csak megtelik esténként közönséggel. Megtörtént ugyanis az a csoda, hogy egy zengeráj ütötte fel tanyáját, mely a rendes szokástól eltérőleg olyan nótákat is énekel, miket még pirulni tudó emberek is meghallgathatnak. Így aztán nagy konkurencziája akadt a cirkusznak, s az egyetlen kellemes hely esténként ugyancsak visszhangzik a vig nevetéstől, mihez persze Marcon Jenő körültekintő szorgoskodása is nagyban hozzájárul.

— **Kuglizás egy házért.** Óriási sokadalmat vonz időközönként Sopronba az a negyven ezer forintba becsült ház, a melyet a legügyesebb kuglizó fog elnyerhetni 2 ft 50 krért, a mely összeg huszonöt dobásra jogosít. A Sziget kertben — írja soproni levelünk — valóságos irodát rendezett be Thiesing Lajos, a kikuglizandó ház tulajdonosa. Kap ide kérdezősködő levelet Ausztriának minden zegéből zugából; egutóbb egy berlini és egy hamburgi kuglizó kért bővebb adatot, mivelhogy jönni akarnak házat nyerni. A hres bécsi „Praterscheiberekek” már két vasárnap jártak lenn Sopronban. Eddig egy soproni rézművesnek, Schallernek van legtöbb kilátása rá, hogy ocsó pénzen legyen házi ur.

Táviratok.

A király otthon.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgőnyzik ő felsége tegnap este Csehországból Bécsbe érkezett és rögtön kiment Schönbrunnba. A király vasárnap Stettinbe utazik.

A király elismerése.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A prágai hivatalos lap közli, hogy ő felsége Budweis város és lakosságát legfelsőbb köszönetével tüntette ki. Nagy elismeréssel szólt a szívélyes fogadtatás felett, melyben a város nemcsak hazafiasságát, de a dynastiához való hűségét is nyilvánított.

László főherceg halála.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” ered. táv.) László főherceg ma délelőtt 11 órakor hosszas szenvedés után meghalt.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A beteg utolsó óráiról a következőket jelenthetem:

László főherceg sebláza tegnap este súlyosbodott. Éjfélt után a beteg fájdalmasan tekintett édes anyjára. Iszonyatos kínokat kellett kiállania. Szünetének csillapítására kognakot adtak neki. Az orvosok összeültek tanácskozássra, melynek eredményeképpen kimondták, hogy László főherceg menthetetlen. Reggel hét órakor Fejérváry báró, Perczel Dezső miniszterek és Gromon Dezső államtitkár megjelentek a beteg ágyánál tudakozódni állapotáról. Kilencz órakor föladták az

ifju főhercegnek a halotti szentségeket ezután eszméletét veszítette, míg végre háromnegyed tizenegykor édes anyja karjai között meghalt. A golyó a löbbebe sok posztódarabot vitt be, úgy hogy üszkösödés és ennek következtében vérmérgezés állt be. A hir óriási szenzációt keltett az egész fővárosban, mindenfelé gyászlobogók lengenek.

Wlassics diszpolgársága.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zalaegerszeg városa tudvalevőleg Wlassics minisztert diszpolgárává választotta. Svastics főispán vezetése alatt ma tisztelgett a miniszternél egy küldöttség, mely a diszpolgári oklevelet átadta. A miniszter melegen megköszönte a kitüntetését.

Obele József temetése.

Törökbeese, szeptember 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma temették el itten Obele Józsefet, az elhunyt piaristát. Regge nyolcz órakor gyászmise volt. A misét Kayser Lajos törökbecsei plébános vezette Wagner nebecskereki hitoktató és Zsides Sándor itteni káplán segédletével. A beszentelés kilencz órakor ment végbe, majd megindult a halotti menet. A koporsót óriási emberáradat követte. Ott voltak N. Beeskeréről Balácsi József főgymnasiunai igazgató, dr. Kis Sándor kegyesrendi tanár és Lauka Gusztáv, veterán írónk

Mehmed Ali pasa házasága.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik, hogy Mehmed Ali pasa, herceg, az egyiptomi Khedive öcsese, legközelebb oda érkezik és bátyjánál a bebeti kastélyban fog megszállani. Hir szerint a herceg nélkül fogja venni a szultán leányát.

A renitens püspök.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szabadelvű körökben kellemetlen visszatetszést szül az a hir, hogy Román Miron metropolita oda nyilatkozott, hogy nem írja alá a közösen megállapított pásztorlevelet, hanem a többi román püspökökkel együtt külön pásztorlevelet szándékozik kiadni.

Meggyilkolt miniszteri titkár.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fischer József belügyminiszteri titkár ma reggel a főváros határában fekvő hidegkúti erdőben, meggyilkolva és kirabolva találták. A tetteseket nyomozzák.

Szerencsétlenség a tengeren.

Budapest, szept. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kielből jelentik, hogy a tengerészeti hadgyakorlatoknál egy gig elsüllyedt. Négy hajósegény a tengerbe fullt.

Oh azok a lányok.

Budapest, szeptember 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szentendrei járásbírósa előtt rágalmazással vádolva állott tegnap Schlezák József, egy csinos, fiatal kőfaragó legény, aki egy buda vidéki faluban dolgozik. Azért gyűlt meg a bírósággal a baja, mert eldicsekedte, hogy a község egyik ur családjának leányával viszonya volt. Végig tárgyalták a panaszt, de a bíró, ki előtt a vádlott szintén megmondta az igazat, nem hozott ítéletet, mert a tárgyalás közben megtudta, hogy a parasztes kisasszony a kérdéses időben még nem volt tizenéves esztendő. Mivel pedig ilyenkor hajadonnal szemben törvény szerinti csak erőszakról lehet szó, a bíró áttette az aktákat a pestvidéki törvényszékhez, ahol ma tartották meg a most már súlyosabb vád miatt a tárgyalást. Schlezák elárta mentességére, hogy a midőn egyszer a cseresznyés kertek táján sétált, megismerkedett ott a szép kis parasztes nővel, aki őt erőnek erejével — elcsábította, míg ez úgy adta elő a dolgot, hogy a vádlott erőszakoskodott. Nehéz volt a döntés, de végre a tanuk és Steiner Béla dr. védő meghallgatása után a bíróság úgy ítélte, hogy a vád-

lott csak, amiért eljárt a szája, rágalmazás címén büntette meg két hónapifogházzal. A kir. ügyész felebbezett.

Nincs tudós.

Budapest, szeptemb. 6. (A „Torontál” eredeti távirata.) A történelmi társulatnak mára hirdetett ülését a tagok részvétlensége miatt nem tarthatták meg, mert az ülésre csak öt tag jelent meg, a kik szomoruan konstatálták, hogy a kánikula még mindig nem mult el és így egyelőre nincs is kilátás arra, hogy az akadémiában üléseket lehessen tartani.

Törvényszék.

Az Emanuel — Jenovay pör.

Egy régi vitás kérdés nyert tegnap elsőfoku befejezést a nagy beeskereki törvényszéken. Az ügy, melynek tisztázására eddig már öt előkészítő per volt folyamatban már évek óta húzódik, de csak most nyert döntést. Az eset előzményei a következők:

Még 1875 ben Emanuel György 20 évre haszonbérbe vette idb. ittebei Kiss Miklós szerb-ittebei határban fekvő 2500 holdas kisereti birtokát. Négy évvel később Emanuel tovább adta a birtokot haszonbérbe Jenovay Imrénének. 1888-ban, mikor a birtokot, mint az egykor dúsgazdag Kiss család utolsó vagyonát is el kellett adni, megvette a Haas és Deutsch cégz, Jenovay pedig annélkül, hogy Emanuellel konferált, vagy akár beleegyezését kikérte volna; a haszonbérletet visszaadta Haas és Deutschéknek. 1891. december hóban adta be Emanuel a keresetet és azóta folyt ez a per folyton ingadozva, hol egyik, hol a másik fél javára. Folyó év szeptember 2-án kezdtek meg a per tárgyalását, mely alkalommal tanácselnök dr. Duka László kir. tábla bíró előadó Witt László és szavazó bíró dr. Polgár Sándor voltak. A megállapított kár, a mely a haszonbérlet elvonásából származik 168.313 frtot tesz ki, mivel azonban Jenovay bérlő-tása volt Emanuelnek, a haszonbérletet elvonó alperesek a károssszeg felelőrszének, 84.156 frt 50 krnak, valamint a kamatok megfizetésére lettek ítélve.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar király államvasutak.

Hirdetmény.

Nyugotnémet-osztrák-magyar vasuti kötelék. (Boszniából származó szilva stb. küldeményekre nézve fennálló kivételes díjtételek hatályon kívül helyezése)

A 4. díjszabási füzetben illetve a hozzátartozó pótlékokban foglalt 4. sz. kivételes díjszabásnak Budapest állomásra vonatkozó díjtételei Boszniából származó szilva stb. küldeményekre nézve f. é. október hó 1-től hatályon kívül helyeztetnek.

Ezen naptól kezdve ilyen küldeményekre nézve a kocsiakományu „B” osztályu, illetve a szilva stb. szállítványokra általánoson fennálló kivételes díjtételek nyerne alkalmazást.

Budapest, 1895. agusztus hó 5 én.

A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.

„A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint az Orsova és Herkulesfürdő állomások között folyó évi június hó 30 ika óta vasárnapokon forgalomban volt külön helyi személyvonatok közlekedése folyó évi agusztus hó 25ével megszüntettetett.”

Budapest, 1895. agusztus 28.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

H i r d e t é s e k.

823. sz. kig. 1895.

Pályázat.

A lemondás folytán üresedésbe jött bel- és mezőrendőri biztosi állásra 229/4681-4673/895. sz. a. jóváhagyott alapszabályok értelmében a pályázat ezennel kiíratik s felhívják mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, miszerint kellően felszerelt folyamodványukat f. évi szeptember hó 15-ig a község előljárásánál nyújtsák be. Pályázók kötelesek kimutatni, hogy:

1. magyar állampolgár;
2. katonai kötelezettségének megfelelt, 24 évet betöltött, de 40 évet még túl nem haladott, s a m. kir. csendőrség, közös hadsereg vagy honvédség altiszti minősítéssel bír;
3. erkölcsileg kifogástalan előélettel bír, és
4. teljesen egészséges, a magyar és német nyelvet szö és írásban bírja.

A rendőrbiztos évi fizetése 400 frt, havi utólagos részletekben és a fegyverzet.

Kelt Csátádon, 1895. augusztus 29.

Bartók János, jegyző. (677-21) Anton Péter, biro.

6496 sz. ki. 1895.

A párdányi főszolgabíróstól.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegeye párdányi járásába kebeleztetett Jánosföld községben a községi jegyzői állás lemondás folytán megüresedett s annak betöltésére ezennel a pályázat kiíratik.

Ezen állással következő évi javadalmazás van egybekötve, u. m.

- a) készpénz fizetés 910 frt,
- b) iroda-átlalány 50 frt,
- c) uti-átlalány 40 frt,
- d) szabad lakás a község házában, mely áll: 4 szoba, 1 téli és 1 nyári konyha, 1 élés kamra, 1 pincze, az azok feletti padlásokkal, istálló, ól és felszerelt az azon levő padlással, továbbá a házi kert és udvar hasznélvezete.

e) a cultusjárandóságok kivétele, beszedése és elszámolása körüli írásbeli teendők végzéseért évi 50 frt; megjegyezve, hogy a képviselő testület f. évi augusztus hó 17-én 46. számú, még jogerőre nem emelkedett határozatával elhatározta, hogy a jövő évi jegyző a fenti 50 frtnyi járulékot ne élvezze és a cultus teendőket a jegyzői fizetés mellett végezze; s végre

f) 2 tehén és 5 drb sertésnek szabad legeltetése.

Legeltetése.

Felhívják tehát mindazon egyének, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a értelmében kellőleg felszerelt kérvényeiket alulírott hivatalhoz f. évi szeptember 15-ig okvetlen benyújtsák.

A választás ugyancsak szeptember hó 18-án d. e. 10 órakor fog Jánosföldön a község házában megejtetni.

Párdányban, 1895. évi augusztus hó 28-án.

Torontálmegeye párdányi járási főszolgabírói hivatala.

(675-31)

1704 sz. skt. 1895.

Sárafalva községétől.

Pályázati hirdetés.

Sárafalva községben az óvónői állás megüresedvén ennek választás útján leendő betöltése céljából a pályázat alulírott előljárás részéről ezennel kiíratik.

Felhívják mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi szeptember hó 30-ig annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogják.

Ezen állás javadalmazása: 300 frt készpénz, 2 szoba, konyha és előszobából álló lakás és az óvodához tartozó 250 □ ölnyi kert hasznélvezetéből.

Kelt Sárafalván, 1895. évi aug. 27-én.

Sceler László s. k. jegyző. (676-11) Hegedüs Antal s. k. biro.

Tisza-Gyöngye

(Rózsa Turkesztán és keleti királyné)

czukordianyéből nyeri különlegesség nagyban szállítása kezdetét vette.

Á R A :

Egy 5 kgr súlyu, 4—5 darabot tartalmazó, posta-kosárnak rendeltetése helyéig bértmentve o. é. 1 frt 20 kr.

Vasuton 20—22 darabot tartalmazó kosárnak, Török-Becsén vasúthoz szállítva elegysúlyban kilogramként 5 kr. A vasut részéről kedvezményes díjtételek számíthatnak:

Levél- és süngöycsim: Rohonczy kerítészet Török-Becse. (678-3)

11521. sz. 1893. köz.

Nagykikinda város tanácsától.

Arverési hirdetés.

A folyó hó 27-én megtartott arverés jóvá nem hagyatván Nagyikinda város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a helybeli piac téren fekvő, s a város tulajdonát képező nagy vendéglő-épület, melyben a földszinten ebédlő, tágos kávéházi, valamint albérbé adható egyéb üzleti helyiségek vannak, emeleti részén pedig 3 terem és 15 vendégszoba van az 1895. évi szeptember hó 25. napján délelőtti 10 órakor a város ház nagytermében tartandó, zárt ajánlati versenytárgyalással egybekötött nyilvános arverésen a folyó 1895. évi október hó 1-től számítandó tíz egymásután következő évre hasznóberbe fog adatni.

Kikiáltási ár 6800 frt bnatpénz ennek 10%-ka, mely készpénzben, avagy elfogadható értékpapirokban az arverés megkezdése előtt leteendő.

Az arverés kezdete megelőzőleg beadandó 50 kros bélyeggel és kelő bnatpénzzel ellátandó zárt írásbeli ajánlatban kifejtendő, hogy ajánlattevő az arverési feltételeket ismeri és azoknak magát felületlenül aláveti.

A részletes arverési feltételek a városi jegyzőségénél a hivatalos órak tartalma alatt naponként megtekinthetők.

Tájékoztató megjegyeztetik, hogy a kérdéses vendéglő épület jelenleg kijavítás és átalakítás alatt van, úgy hogy a folyó évi október hó 1-én annak külsője és belseje teljesen megtehető lesz egy modern szállodától megkivánt igényeknek — továbbá megjegyeztetik, hogy Nagyikinda 23000 lakost számláló, állami és helyi érdekű vasuti állomással, jelentékeny forgalmu országos és heti vásárokkal bíró rendezett tanácsu város, valamint királyi törvényszéknek, járási bíróságnak, adóhivatalnak és járási szolgabírósnak székhelye, végül a város területén levő lovassági lakanyában három huszárszázad állandóan van elhelyezve.

Kelt Nagyikindán, 1895. évi augusztus hó 31-én.

Augusztin Miklós s. k. főjegyző. (682-22) Tellecsky Kristóf s. k. polgármester.

Egy szép kézírással bíró

irodai gyakornok

fizetés mellett azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatal.

(688-x2)

6566. ki. 1895.

A párdányi főszolgabíróstól.

Pályázati hirdetés.

A Magyar-Ítebe községében lemondás folytán megüresedett s 360 frt évi fizetéssel javadalmazott községi írnoki állásra ezennel pályázat hirdetik s felhívják mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmazottságukról s erkölcsi magaviseletükről szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeket folyó évi szeptember hó 20-ig ezen hivatalhoz be- küldjék.

A választás f. évi szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor fog Magyar-Ítebe község házában megejtetni.

Párdányban, 1895. évi augusztus hó 29-én.

Torontálmegeye párdányi járási főszolgabírói hivatal.

(681-33)

T ü z i f a.

Van szerencsém a t. közönségnek tudtára adni, hogy tekintettel a közeledő őszi időnyre raktáraink teljesen felszerelve vannak és az alábbi válfajokat ajánljuk:

Fejér gyertyánfa	14 frt — kr.
Körisfa	13 " — "
Erdei bikkfa	13 " 50 "
Szilfa	11 " 50 "
Kányafa	12 " — "
Dorongfa	11 " — "
Tölgyfa	11 " — "

Megrendelések elfogadhatnak a Daun-féle téglagyárnál és Arpád-utca 11. sz. a.

— Telefon 34. sz. —

☛ Két öl vételénél a fa díjtalanul házhoz szállítatik. ☛

Spuiler Lipót,

a szlavoniai faipar-társaság főképviseleje.

(687-512)